

ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ

ΤΟΥ ΣΕΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ
GRe1

ΜΕΛΟΣ

feaco

European Federation of Management Consultancies Associations
Fédération Européenne des Associations de Conseils en Organisation

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ

38,3%

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

36,9%

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

39,7%

1ο ΤΡΙΜΗΝΟ 2021

29η ΕΡΕΥΝΑ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ – ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΕΣΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΣΜΑ 2021-2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ		
A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ		4
B. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ		5
B.1	Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ	5
B.2	ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΣΕ ΕΝΑ ΕΤΟΣ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ)	6
B.3.	ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΕ ΕΝΑ ΕΤΟΣ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ)	10
B.4.	ΟΙ ΑΝΑΣΧΕΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ	13
Γ. Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		14

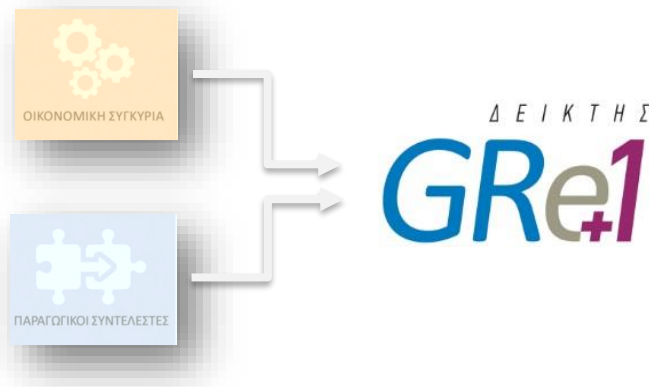
A

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ΣΕΣΜΑ δημιούργησε το Βαρόμετρο του ΣΕΣΜΑ για την Οικονομία μέσω του οποίου καταγράφονται ανά τρίμηνο οι προσδοκίες και απόψεις των εταιρειών συμβούλων μανάτζμεντ. Ειδικότερα, ο **Γενικός Δείκτης GRe+1** του Βαρόμετρου αποτυπώνει τις προσδοκίες των επικεφαλής και των στελεχών των εταιρειών συμβούλων μανάτζμεντ για την ελληνική οικονομία μετά από ένα έτος (+1).

Ο **Γενικός Δείκτης GRe+1** συντίθεται από τους εξής επιμέρους δείκτες:

- **Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας**, ο οποίος καταγράφει τις απόψεις για την αναμενόμενη πορεία των βασικών οικονομικών μεγεθών (ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης, ανεργία, ιδιωτικές επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και πληθωρισμός).
- **Δείκτης Παραγωγικών Συντελεστών**, ο οποίος καταγράφει τις εκτιμήσεις για τις μεταβολές στους βασικούς παραγωγικούς συντελεστές (ανθρώπινο δυναμικό, συνθήκες χρηματοδότησης, δημόσιες υποδομές, επιχειρηματικότητα και θεσμικό πλαίσιο).

Τέλος, στο Βαρόμετρο του ΣΕΣΜΑ για την Οικονομία προσδιορίζονται οι **Ανασχετικοί Παράγοντες** για την επιχειρηματική ανάπτυξη και δράση.

Η μεθοδολογία της έρευνας και υπολογισμού των δεικτών παρουσιάζεται στο μέρος Γ.

Η παρούσα, 29^η έρευνα του ΣΕΣΜΑ, πραγματοποιήθηκε από 18-03-2021 έως 15-04-2021 και κατέγραψε τις προσδοκίες και τις απόψεις των συμβούλων όπως αυτές διαμορφώθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021.

B

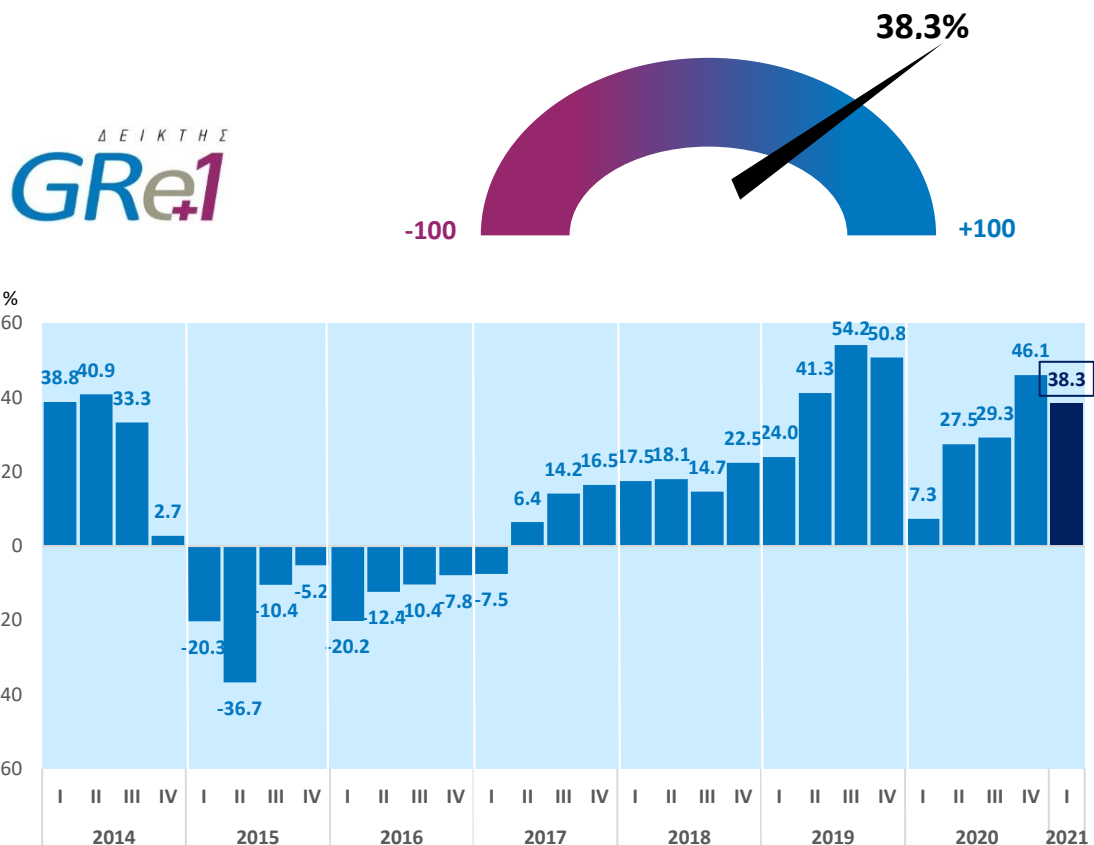
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

B.1 Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Στις αρχές του 2021 ανακόπηκε η τάση ενίσχυσης της αισιοδοξίας που είχε ξεκινήσει το δεύτερο τρίμηνο του 2020. Η διαπίστωση αυτή ισχύει για τις προσδοκίες σχετικά με τα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη, αλλά και αυτές που αναφέρονται στους παραγωγικούς συντελεστές. Ο **Γενικός Δείκτης GRe+1**, ο οποίος είναι ο μέσος των δεικτών Οικονομικής Συγκυρίας και Παραγωγικών Συντελεστών, διαμορφώθηκε σε 38,3%, έναντι τιμής 46,1% που είχε στο τέλος του 2020. Παρά τις θετικές προοπτικές που διανοίγονται με το Ταμείο Ανάκαμψης, την ανακοίνωση διαφόρων εμβληματικών επενδύσεων, την πρόβλεψη για ταχεία αύξηση του ΑΕΠ το δεύτερο εξάμηνο και τη συγκράτηση της ανεργίας, η συνεχιζόμενη ύφεση, η διόγκωση του ιδιωτικού χρέους και τα επιδημιολογικά δεδομένα που δεν φαίνεται να βελτιώνονται, ιδίως σε ορισμένες περιοχές της χώρας, συνέβαλαν στην κάμψη της αισιοδοξίας που παρατηρήθηκε.

Από την άλλη πλευρά, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η ίδια τάση είχε καταγραφεί και όταν ξέσπασε η πανδημία, στις αρχές του 2020. Τότε, τόσο ο **Γενικός Δείκτης GRe+1**, όσο και οι δύο συνιστώσες του είχαν υποστεί πολύ μεγαλύτερη κάμψη. Εν συνεχεία, η βελτίωση των επιδημιολογικών δεδομένων οδήγησε στην ανάκαμψη των δεικτών. Το ίδιο αποτέλεσμα είναι πιθανόν να συμβεί και στη συνέχεια του 2021.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ GRe+1

B.2 ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΣΕ ΕΝΑ ΕΤΟΣ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ)

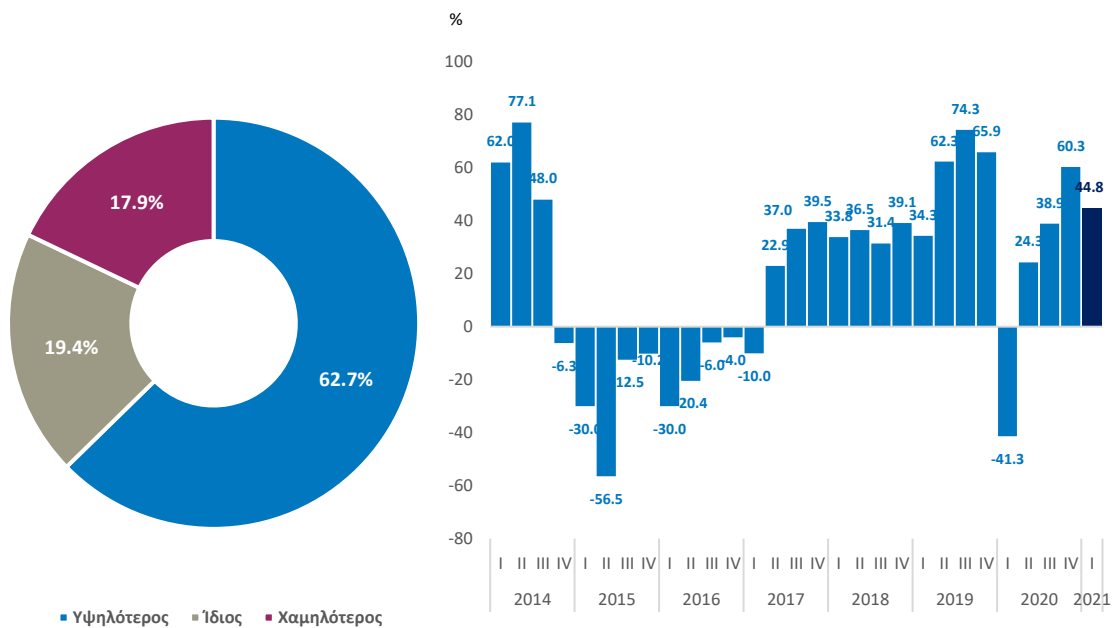
Η πορεία βελτίωσης της αισιοδοξίας των συμβούλων μάνατζμεντ για την πορεία των θεμελιωδών οικονομικών μεγεθών που είχε ξεκινήσει το δεύτερο τρίμηνο του 2020, ανακόπηκε το πρώτο τρίμηνο του 2021. Ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας παρέμεινε μεν θετικός, αλλά μειώθηκε σε 36,9%, από 47,2% που ήταν στο τέλος του 2020. Η διόγκωση του ιδιωτικού χρέους και τα επιδημιολογικά δεδομένα που δεν φαίνεται να βελτιώνονται, τροφοδότησαν την κάμψη της αισιοδοξίας για την πορεία των βασικών οικονομικών μεγεθών κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι μείωση αισιοδοξίας καταγράφηκε σε όλες τις συνιστώσες του δείκτη, δηλαδή: ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης, ανεργία, ιδιωτικές επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, εξαγωγές και ποσοστό μεταβολής του γενικού επιπέδου των τιμών. Σε όλες τις κατηγορίες, η διαφορά μεταξύ των ποσοστών «θετικών» και «αρνητικών» απαντήσεων παρέμεινε θετική, αλλά περιορίστηκε. Η δεύτερη μεγαλύτερη μεταβολή μάλιστα καταγράφηκε στο κρίσιμο μέγεθος των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Οι προσδοκίες αυτές συνδέονται ασφαλώς και αλληλοτροφοδοτούνται από εκείνες που σχετίζονται με τα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη, καθώς και από τις εκτιμήσεις για τις εξελίξεις στο μέτωπο των παραγωγικών συντελεστών.

Πρέπει να τονισθεί ωστόσο ότι οι προσδοκίες, ιδιαίτερα δε αυτές που αφορούν τις επενδύσεις, παρουσιάζουν εκ φύσεως μεγάλο βαθμό μεταβλητότητας. Είναι συνεπώς πιθανό μία βελτίωση των επιδημιολογικών δεδομένων και η επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας να επαναφέρει την αισιοδοξία στα προηγούμενα επίπεδα τα επόμενα τρίμηνα. Αυτό είναι κάτι που είχε συμβεί το 2020.

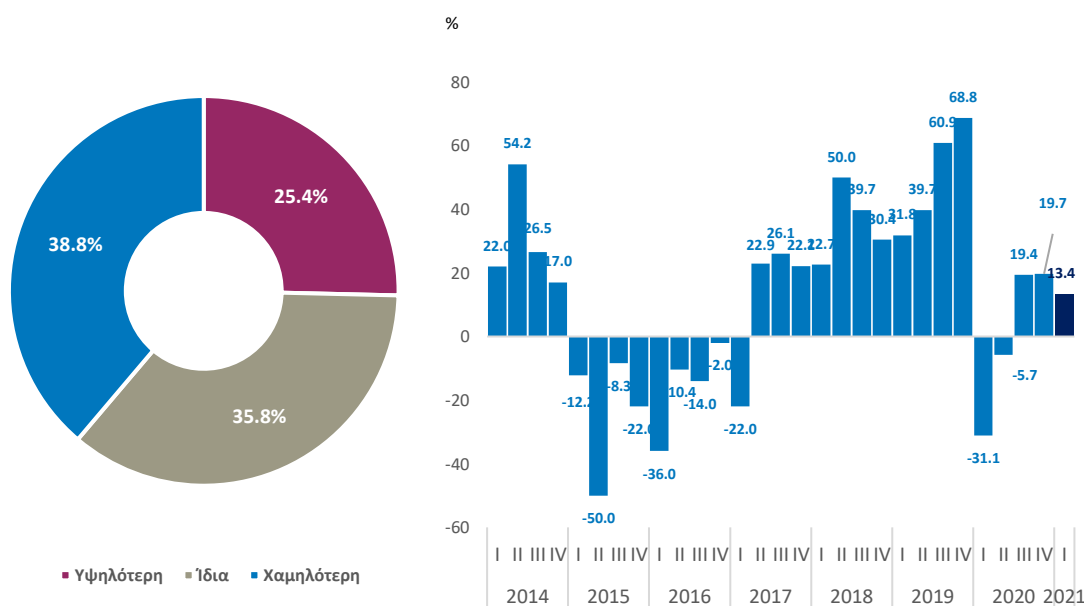

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΥΘΜΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ

Παρά τις θετικές προοπτικές του Ταμείου Ανάκαμψης, τις προβλέψεις για ταχεία αύξηση του ΑΕΠ το δεύτερο εξάμηνο και τη συγκράτηση της ανεργίας, οι προσδοκίες για τη μεγέθυνση της οικονομίας τους επόμενους 12 μήνες έγιναν λιγότερο αισιόδοξες σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση στο τέλος του 2020. Σε αυτό προφανώς συνέτεινε η συνεχιζόμενη ύφεση και τα αρνητικά επιδημιολογικά δεδομένα. Το μερίδιο εκείνων που προβλέπουν ανάκαμψη της οικονομίας είναι μεγαλύτερο αυτών που προβλέπουν συνέχιση της ύφεσης. Η διαφορά των εν λόγω ποσοστών διαμορφώθηκε σε 44,8% από 60,3% στο τέλος του 2020.

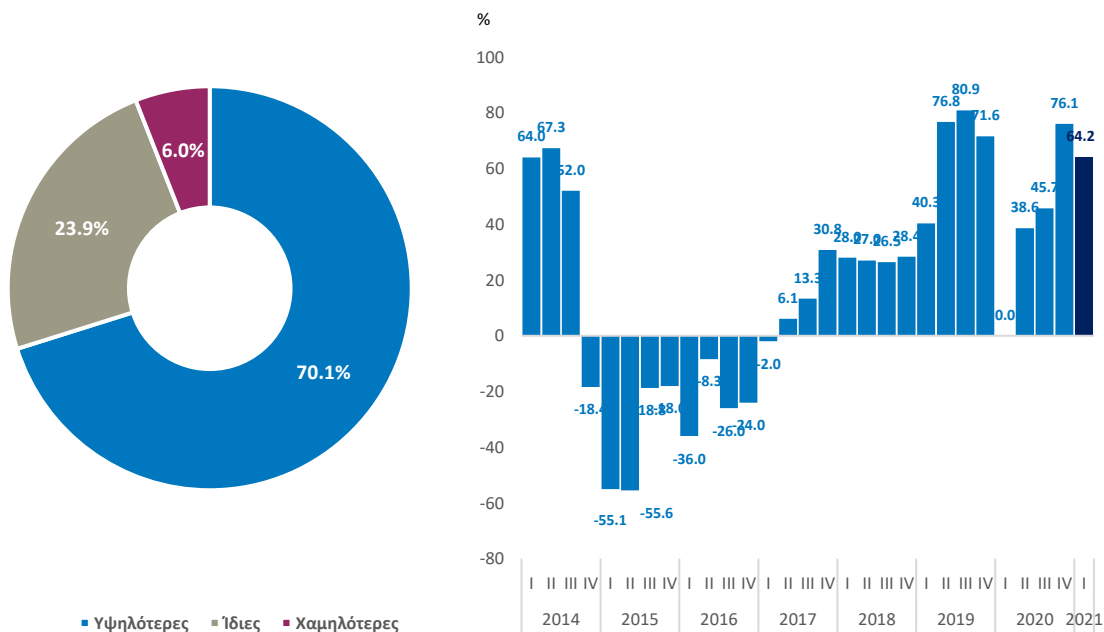
ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

Οι προσδοκίες για την ανεργία ακολούθησαν αυτές για το ΑΕΠ. Παρατηρήθηκε μια κάμψη της αισιοδοξίας, σχετικώς μικρότερη όμως από αυτήν που καταγράφηκε όσον αφορά τους επιμέρους υποδείκτες. Συγκεκριμένα, η διαφορά των ποσοστών «θετικών» - «αρνητικών» απαντήσεων περιορίστηκε σε 13,4% το πρώτο τρίμηνο του 2021, από 19,7% το τελευταίο τρίμηνο του 2020. Οι

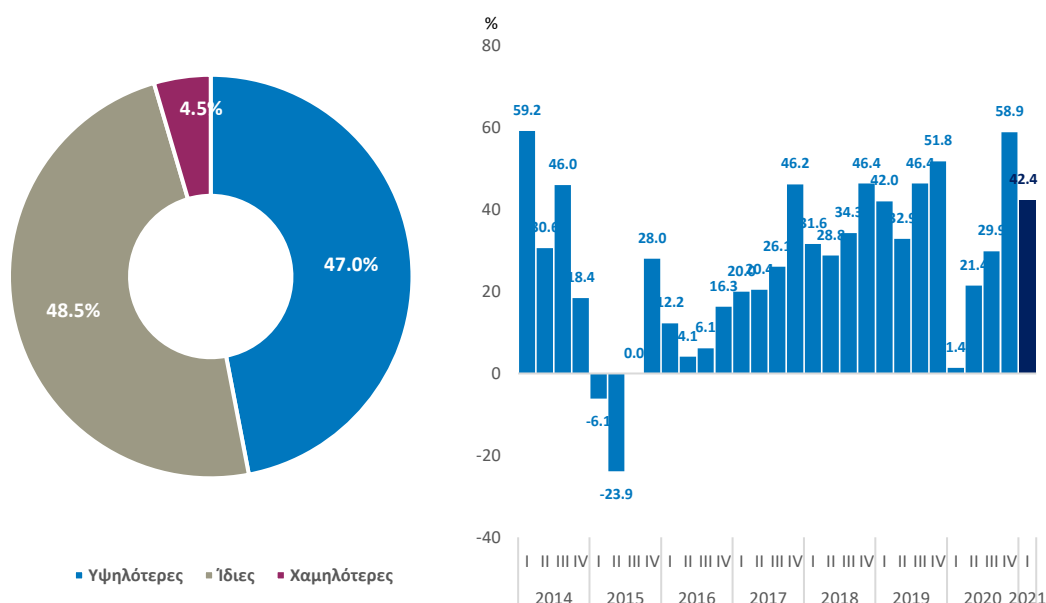
προσδοκίες αυτές αντανακλούν τη μείωση της ανεργίας που καταγράφηκε τον Δεκέμβριο 2020, αλλά επηρεάζονται επίσης από φόβους για απότομη αύξηση της ανεργίας, όταν παύσουν να υφίστανται τα προγράμματα ενίσχυσης.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

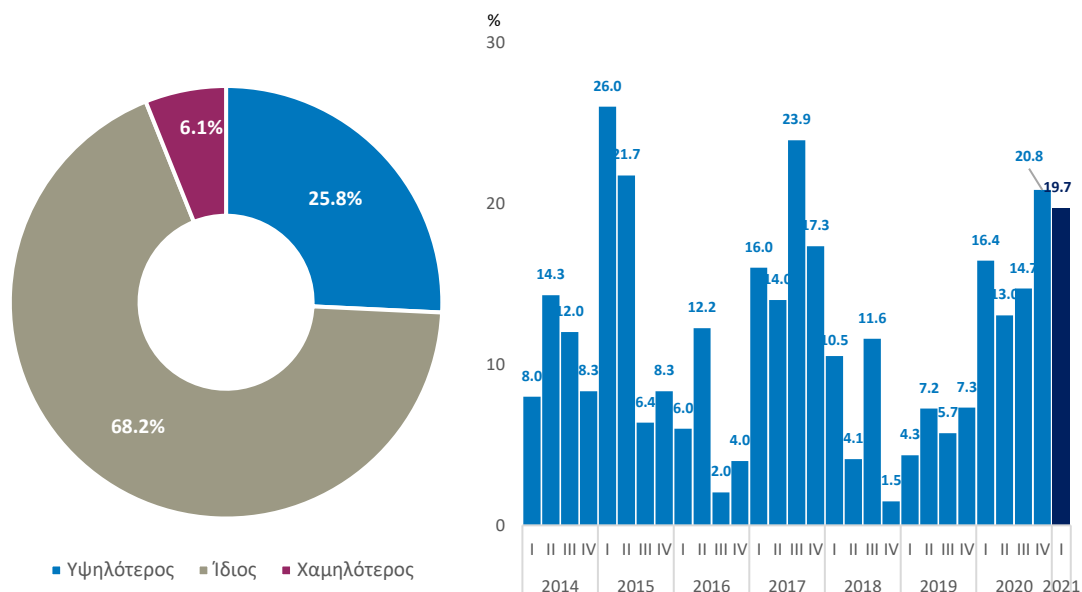
Οι προσδοκίες για τις ιδιωτικές επενδύσεις παγίου κεφαλαίου κατά τους επόμενους 12 μήνες κατέστησαν λιγότερο αισιόδοξες έναντι του τέλους του 2020. Το ισοζύγιο «αισιοδοξίας» - «απαισιοδοξίας» περιορίστηκε σε 64,2%, έναντι 76,1% που καταγράφηκε τρεις μήνες πριν. Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμισθεί το γεγονός ότι επτά στους δέκα συμβούλους προβλέπουν αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας το 2021. Στη διαμόρφωση των προσδοκιών αυτών συνέβαλαν ασφαλώς, οι αναμενόμενες χρηματοδοτήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης και η ελαφρά άνοδος των επενδύσεων το 2020.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι προσδοκίες για την πορεία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών ένα έτος μετά από σήμερα αναπροσαρμόστηκαν επί τα χείρω το πρώτο τρίμηνο του 2021. Το ισοζύγιο «αύξησης» - «μείωσης» διαμορφώθηκε σε 42,7% από 58,9% στο τέλος του 2020. Είναι μάλιστα αξιοσημείωτο ότι η πλειονότητα των συμβούλων εκτιμούν ότι οι εξαγωγές θα παραμείνουν στάσιμες. Φαίνεται συνεπώς ότι οι σύμβουλοι δεν έχουν πεισθεί για την ένταση της ζήτησης για τουριστικές υπηρεσίες, ούτε για τις προοπτικές των εξαγωγών προϊόντων.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΥΘΜΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

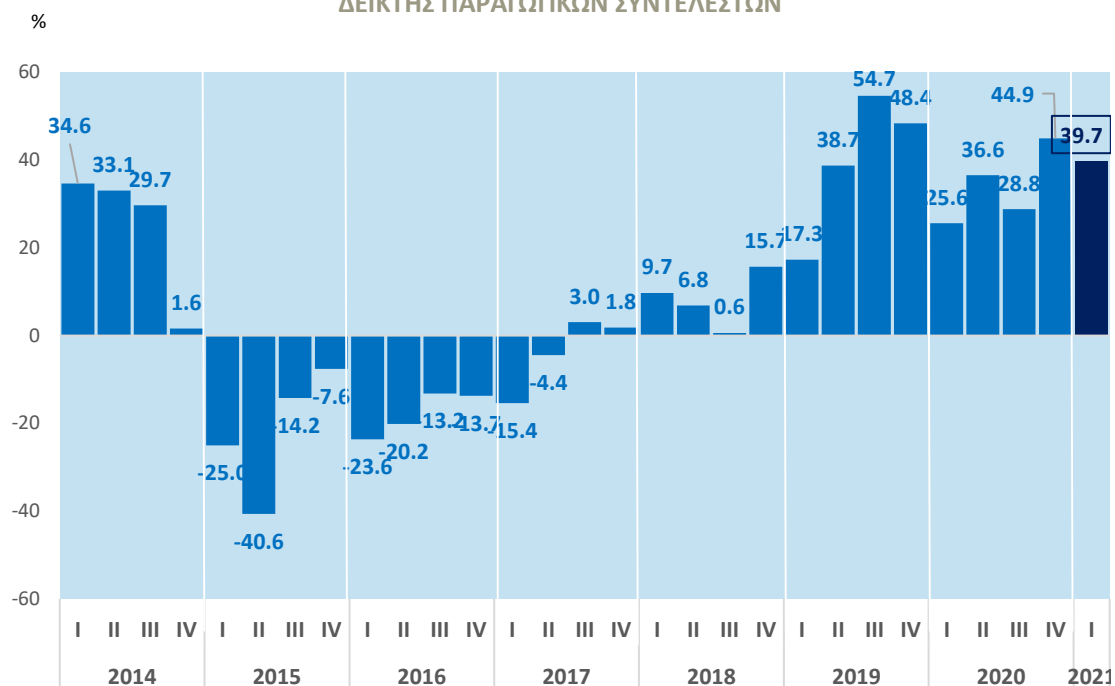

Αντιθέτως με τις άλλες συνιστώσες του Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας που αναλύθηκαν προηγουμένως, δεν υπήρξε σημαντική χειροτέρευση όσον αφορά τις προσδοκίες για τον ρυθμό μεταβολής των τιμών καταναλωτή. Η ποσοστιαία διαφορά μεταξύ όσων εκτιμούν ότι η αύξηση των τιμών θα επιταχυνθεί και όσων πιστεύουν ότι θα επιβραδυνθεί, διαμορφώθηκε σε 19,7 3%, από 20,8% το προηγούμενο τρίμηνο. Ωστόσο, η σημαντική πλειονότητα των συμβούλων εκτιμούν ότι ο τρέχων αποπληθωρισμός θα συνεχιστεί.

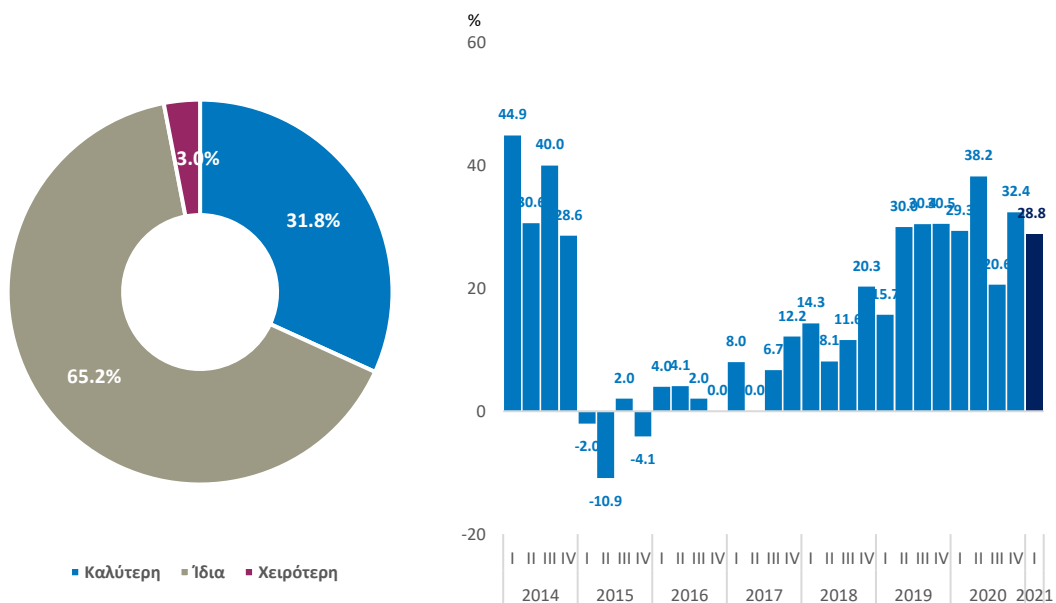
Β.3. ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΕ ΕΝΑ ΕΤΟΣ (ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ)

Κάμψη αισιοδοξίας καταγράφηκε και όσον αφορά τις προσδοκίες των συμβούλων για τους συντελεστές της παραγωγής το πρώτο τρίμηνο του 2021. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος της διαφοράς «αισιοδοξίας» και «απαισιοδοξίας» για τις μεταβλητές του Δείκτη Παραγωγικών Συντελεστών (ανθρώπινο δυναμικό, συνθήκες χρηματοδότησης, δημόσιες υποδομές, επιχειρηματικότητα και θεσμικό πλαίσιο) μειώθηκε από 44,9% στο τέλος του 2020 στο 39,7% το πρώτο τρίμηνο του 2021. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι το ίδιο ισχύει για όλες τις συνιστώσες του δείκτη, εξαιρουμένου του θεσμικού πλαισίου. Προφανώς οι εξελίξεις αυτές σχετίζονται στενά με τις δραματικές αλλαγές των προσδοκιών για τα βασικά οικονομικά μεγέθη, οι οποίες αναλύθηκαν προηγουμένως. Οι δύο κατηγορίες προσδοκιών συνδέονται και αλληλοεπηρεάζονται.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ

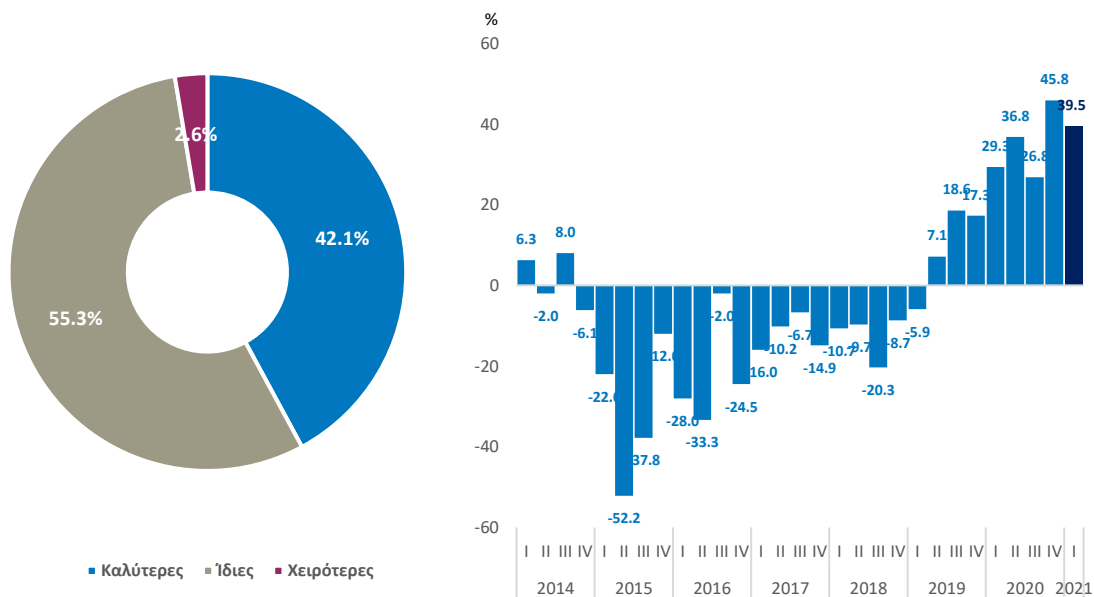

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

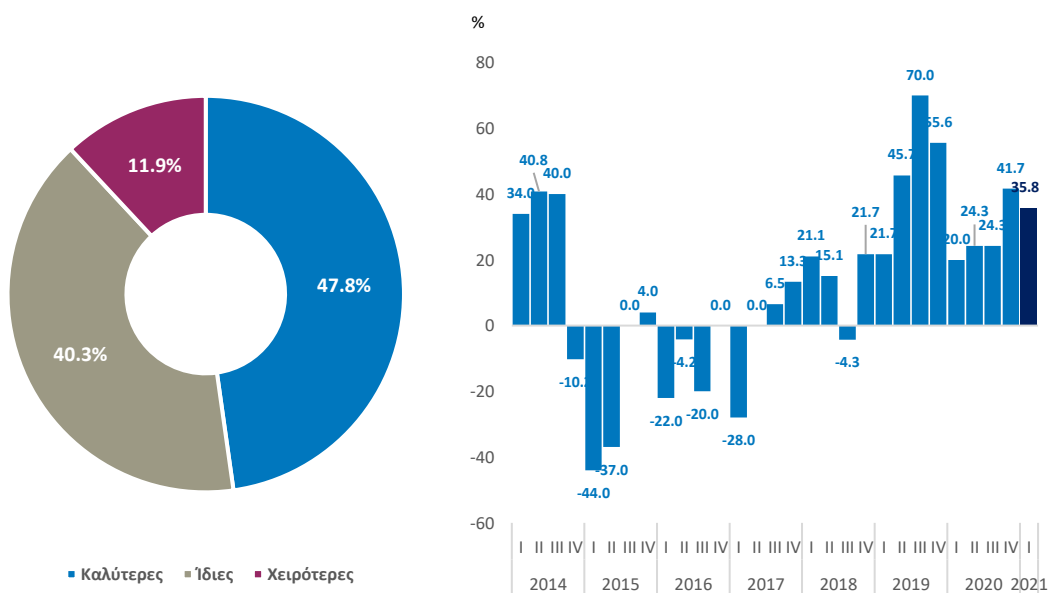
Στις αρχές του 2021 επιδεινώθηκαν οι προβλέψεις για την αποτελεσματικότητα του ανθρώπινου δυναμικού μετά από ένα έτος. Συγκεκριμένα, η διαφορά μεταξύ «θετικών» και «αρνητικών» απαντήσεων περιορίστηκε στο 28,8% από 32,4% το προηγούμενο τρίμηνο. Πρέπει όμως να σημειωθεί και πάλι ότι η πλειονότητα των συμβούλων - και μάλιστα αυξημένη - δεν αναμένει ουσιαστική μεταβολή μετά από 12 μήνες.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

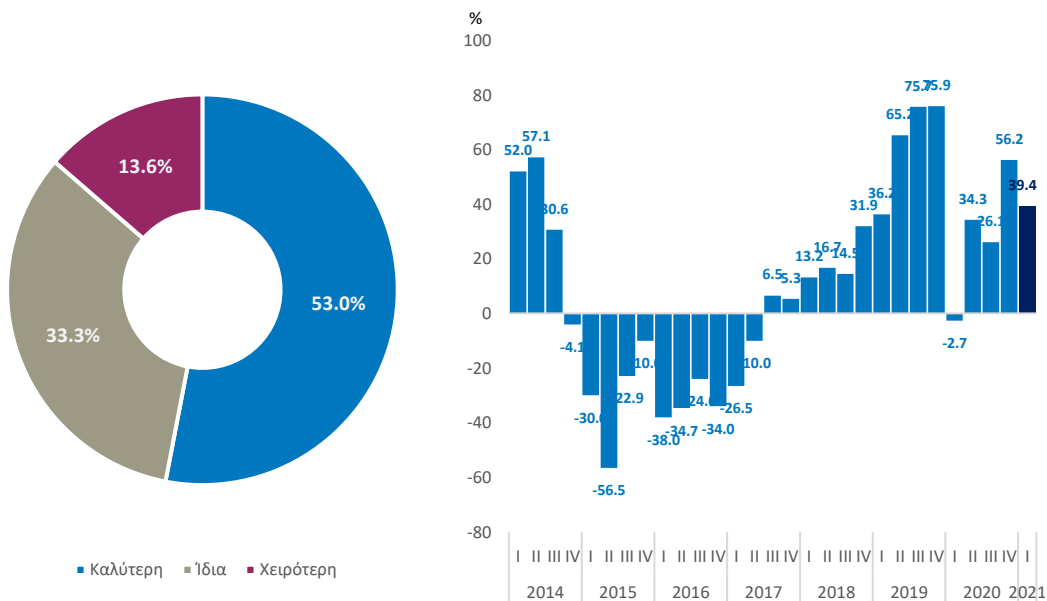
Ελαφρώς εντονότερη ήταν η επιδείνωση των προσδοκιών για τις δημόσιες υποδομές. Το ισοζύγιο «θετικών» - «αρνητικών» απαντήσεων διαμορφώθηκε σε 39,5% το πρώτο τρίμηνο 2021, έναντι τιμής 45,8% στο τέλος του 2020. Ωστόσο, η πλειονότητα των συμβούλων μάνατζμεντ προβλέπει ότι η κατάσταση των δημοσίων υποδομών δεν θα μεταβληθεί σε 12 μήνες.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

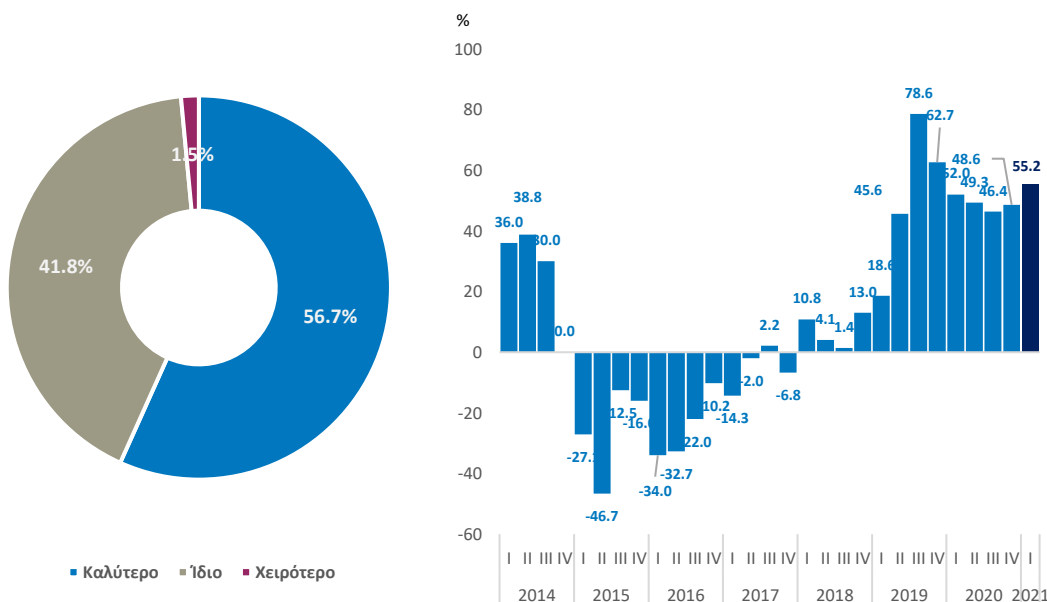
Αντίστοιχη ήταν και η μεταβολή των προσδοκιών για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων το επόμενο δωδεκάμηνο. Η διαφορά μεταξύ των ποσοστών όσων προβλέπουν ευχερέστερη χρηματοδότηση και όσων προβλέπουν μεγαλύτερη στενότητα μειώθηκε σε 35,8%, έναντι 41,7% το τέταρτο τρίμηνο του 2020. Όπως αναφερόταν στην προηγούμενη έκθεση: «Οι σύμβουλοι μάνατζμεντ ανησυχούν ότι η ύφεση και η συνακόλουθη αδυναμία επιχειρήσεων να εξυπηρετήσουν υπάρχοντα δάνεια δημιουργούν επιπρόσθετα βάρη στο τραπεζικό σύστημα και δυσχεραίνουν τη χρηματοδότηση της οικονομίας.»

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η επιχειρηματικότητα ήταν ο τομέας όπου καταγράφηκε η μεγαλύτερη μείωση της αισιοδοξίας. Το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώθηκε σε 39,4% το πρώτο τρίμηνο του 2021, 16,8 ποσοστιαίες μονάδες μικρότερο από το αντίστοιχο του τέλους του 2020.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

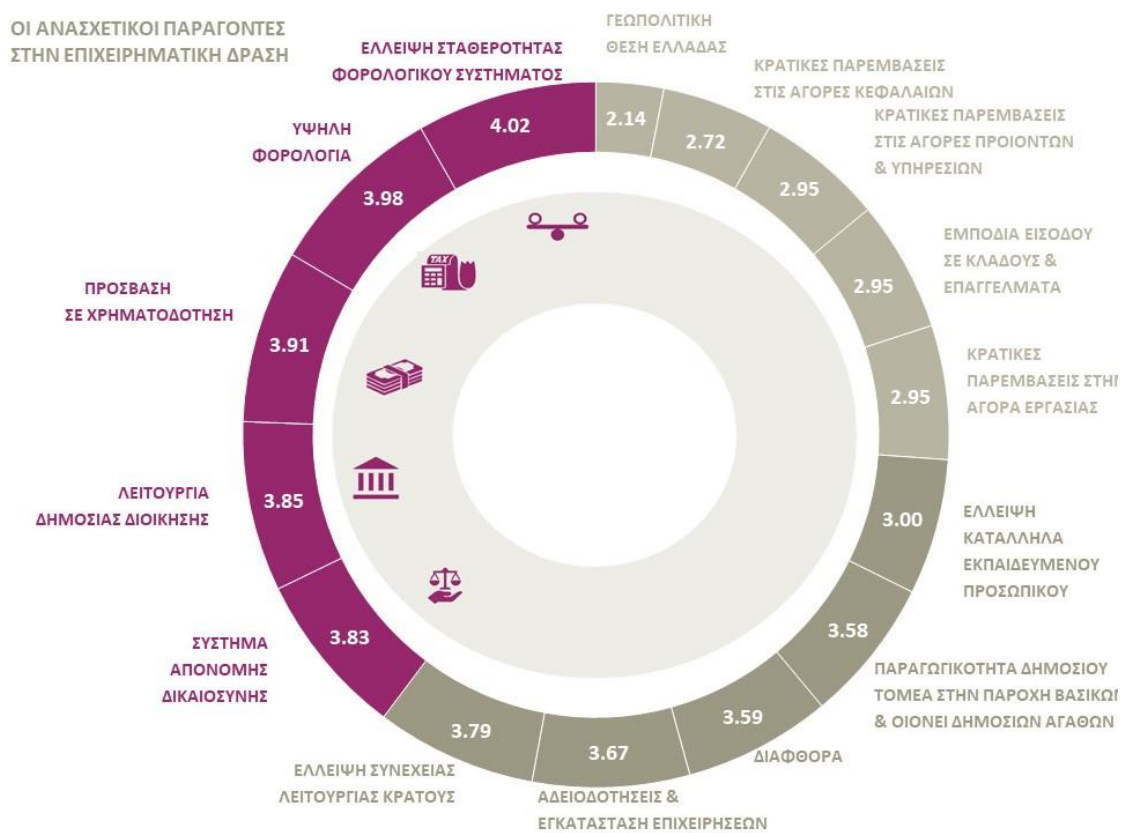
Εξαίρεση στον μετριασμό της αισιοδοξίας αποτέλεσαν οι εκτιμήσεις των συμβούλων για το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο κατά το επόμενο δωδεκάμηνο. Η διαφορά «θετικών» - «αρνητικών» ποσοστών έγινε 55,2% από 48,6% το προηγούμενο τρίμηνο.

B.4. ΟΙ ΑΝΑΣΧΕΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Δεν υπήρξε καμιά σημαντική μεταβολή στις απόψεις των συμβούλων για τα προσκόμματα στην επιχειρηματική δράση. Οι δύο σημαντικότερες δυσκολίες παραμένουν η έλλειψη σταθερότητας του φορολογικού συστήματος και η φορολόγηση που εξακολουθεί να παραμένει υψηλή.

Στην ομάδα των σημαντικότερων ανασχετικών παραγόντων στο επιχειρείν περιλαμβάνονται επίσης οι εξής παράγοντες (με τιμές άνω του 3,8):

- Οι δυσκολίες στη χρηματοδότηση.
- Η αναποτελεσματική δημόσια διοίκηση και
- Το σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο ΣΕΣΜΑ

Ο Σύνδεσμος Εταιρειών Συμβούλων Μάνατζμεντ Ελλάδος (ΣΕΣΜΑ) ιδρύθηκε το 1991 και αποτελεί τον επαγγελματικό συλλογικό φορέα των οργανωμένων εταιρειών συμβούλων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, με 46 εταιρείες-μέλη που απασχολούν περισσότερα από 2.000 εξειδικευμένα στελέχη. Κύριος στόχος του ΣΕΣΜΑ είναι η ανάπτυξη και διεύρυνση της αγοράς συμβουλευτικών υπηρεσιών, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και η ενίσχυση και παγίωση της αξιοπιστίας και της προστιθέμενης αξίας των συμβουλευτικών υπηρεσιών και της επιχειρηματικής υποστήριξης, τόσο στον δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Ο ΣΕΣΜΑ θεωρεί ότι η παρακολούθηση και αξιολόγηση της οικονομικής συγκυρίας και των μεσοπρόθεσμων τάσεων της οικονομίας είναι πολύ σημαντική για τον σχεδιασμό στρατηγικής από τις επιχειρήσεις και οργανισμούς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Οι εκτιμήσεις και προσδοκίες των εταιρειών μελών του για την πορεία της οικονομίας αντικατοπτρίζουν την τρέχουσα οικονομική πραγματικότητα και επηρεάζουν την επενδυτική ροπή. Η καταγραφή συνεπώς των απόψεων και προσδοκιών των ιθυνόντων των εταιρειών μελών του είναι πολύ χρήσιμη για την ανάλυση της οικονομικής συγκυρίας βραχυχρονίως, καθώς και για τη χάραξη οικονομικής πολιτικής.

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ

Ο ΣΕΣΜΑ δημιούργησε το «Βαρόμετρο του ΣΕΣΜΑ για την Οικονομία», μέσω του οποίου καταγράφονται ανά τρίμηνο οι απόψεις των εταιρειών συμβούλων μάνατζμεντ. Ειδικότερα, ο Γενικός Δείκτης και η διαφορά τους ($\Delta = (\Theta - A) \times 100$), η οποία λαμβάνει τιμές στο διάστημα από -100 έως +100.

Ο κάθε GRe+1 του Βαρόμετρου αποτυπώνει τις προσδοκίες των επικεφαλής και των στελεχών των εταιρειών συμβούλων μάνατζμεντ για την Ελληνική οικονομία μετά από ένα έτος (+1). Ο Γενικός Δείκτης GRe+1 συντίθεται από τους εξής επιμέρους δείκτες:

- **Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας**, ο οποίος καταγράφει τις απόψεις για την αναμενόμενη πορεία των βασικών οικονομικών μεγεθών (ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης, ανεργία, ιδιωτικές επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και πληθωρισμός).
- **Δείκτης Παραγωγικών Συντελεστών**, ο οποίος καταγράφει τις εκτιμήσεις για τις μεταβολές στους βασικούς παραγωγικούς συντελεστές (ανθρώπινο δυναμικό, συνθήκες χρηματοδότησης, δημόσιες υποδομές, επιχειρηματικότητα και θεσμικό πλαίσιο).

Η μεθοδολογία κατάρτισης του Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας και του Δείκτη Παραγωγικών Συντελεστών είναι η ακόλουθη:

- Υπολογίζονται τα ποσοστά «θετικών» και «αρνητικών» απαντήσεων για κάθε παράμετρο και υπολογίζεται δείκτης που προκύπτει ως ο αριθμητικός μέσος όρος των πέντε παραμέτρων, οι οποίες εξετάζονται για κάθε συνιστώσα.

Ο Γενικός Δείκτης GRe+1 υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος των παραπάνω δύο δεικτών.

Τέλος, στο Βαρόμετρο του ΣΕΣΜΑ για την Οικονομία προσδιορίζονται οι Ανασχετικοί Παράγοντες για την επιχειρηματική ανάπτυξη και τη επιχειρηματική δράση. Για να προσδιορισθεί η σημασία κάθε παράγοντα που δρα ανασχετικά στην επιχειρηματική ανάπτυξη, υπολογίζεται μία βαθμολογία που κυμαίνεται από 0 (λιγότερο σημαντικός) έως 5 (περισσότερο σημαντικός). Ο υπολογισμός γίνεται ως εξής:

- Ο κάθε βαθμός της κλίμακας (κλίμακα Likert 1-5) πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των απαντήσεων κάθε βαθμίδας.
- Το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των απαντημένων ερωτηματολογίων.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Το ερωτηματολόγιο αποστέλλεται στους εκπροσώπους και τα στελέχη των εταιρειών-μελών του ΣΕΣΜΑ από το επίπεδο senior consultant και άνω, τα επίτιμα μέλη και τους πρώην προέδρους του ΣΕΣΜΑ. Το σύνολο του πληθυσμού στη χρονική αυτή περίοδο είναι 115 άτομα. Η παρούσα έρευνα έχει τέσσερις ενότητες:

1. Καταγραφή των προβλέψεων των συμβούλων για την οικονομική κατάσταση, ένα έτος αργότερα.
2. Αποτύπωση των προσδοκιών των συμβούλων αναφορικά με τους παραγωγικούς συντελεστές, ένα έτος αργότερα.
3. Καταγραφή των κυριότερων εμποδίων στην επιχειρηματική ανάπτυξη.
4. Η έρευνα εξέτασε επίσης τις απόψεις των συμβούλων μάλιστα για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων που αναμένεται να εισρεύσουν στη χώρα την επόμενη πενταετία μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης.

Η έρευνα διεξάγεται κάθε τρίμηνο και τα αποτελέσματά της δημοσιοποιούνται κάθε Απρίλιο, Ιούλιο, Οκτώβριο και Ιανουάριο, αντίστοιχα. Η πρώτη έρευνα διεξήχθη το Μάρτιο του 2014 και αφορούσε το πρώτο τρίμηνο του ίδιου χρόνου. Η παρούσα, 29^η έρευνα πραγματοποιήθηκε από 18-03-2021 έως 15-04-2021 και κατέγραψε τις προσδοκίες και τις απόψεις που διαμορφώθηκαν κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2020. Συλλέχθηκαν 67 απαντήσεις που αντιστοιχεί σε ποσοστό ανταπόκρισης 59,0%.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Επιστημονικός υπεύθυνος είναι ο κ. Κωνσταντίνος Αϊβαλής και υπεύθυνος της έρευνας ο κ. Αλέξανδρος Καλόμοιρος, Μέλος ΔΣ ΣΕΣΜΑ.

Copyright @ Σύνδεσμος Εταιρειών Συμβούλων Μάνατζμεντ Ελλάδος

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή ή αποθήκευση μεμονωμένων σελίδων ή δεδομένων της έρευνας, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει αναφορά στην πηγή προέλευσης. Τα πορίσματα, οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην έρευνα δεν αποτελούν ούτε μπορεί να θεωρηθούν, άμεσα ή έμμεσα, παρότρυνση, οδηγία, συμβουλή ή προτροπή για οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη. Οι κάτοχοι της έρευνας μπορούν να αξιολογούν τα ανωτέρω και να ενεργούν με βάση τη δική τους βούληση και με δική τους ευθύνη.

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ - ΜΕΛΩΝ

